

HỘI NGHỊ KHOA HỌC 2025
KIỂM SOÁT NHIỄM KHUẨN
TRONG GIAI ĐOẠN CHUYỂN ĐỔI SỐ
 Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 20-21/9/2025

HIỆU QUẢ CỦA PHƯƠNG PHÁP CẤY VI SINH VẬT BỀ MẶT BÀN TAY
TRONG GIÁM SÁT TUÂN THỦ VỆ SINH TAY NGOẠI KHOA

TS.BS Nguyễn Minh Trí
Kiểm soát nhiễm khuẩn - Bệnh viện Hoàn Mỹ Thủ Đức

1

NỘI DUNG TRÌNH BÀY

1. Đặt vấn đề
2. Mục tiêu nghiên cứu
3. Phương pháp nghiên cứu
4. Kết quả nghiên cứu
5. Bàn luận
6. Kết luận

2

Đặt vấn đề

- VSTNK là biện pháp quan trọng kiểm soát nhiễm khuẩn trong phẫu thuật, **giảm nguy cơ NKVM**
- Tuân thủ VSTNK theo hướng dẫn Bộ Y tế rất cần thiết, nhưng khó duy trì khi thiếu giám sát thường xuyên
- Tại BVHMTĐ, giám sát qua camera nâng tỉ lệ tuân thủ từ 60% lên 80% (*), nhưng khi **giảm giám sát làm tỉ lệ tuân thủ VSTNK giảm**
→ Gia tăng NKVM (6 ca trong 9 tháng đầu 2024)

(*) Nguyễn MT; Nguyễn TKH; Phan HN; Nguyễn T. Khảo sát thực hành phòng ngừa nhiễm khuẩn vết mổ và kết quả giải pháp can thiệp tại Bệnh viện Hoàn Mỹ Thủ Đức 2021. Tạp chí Y học Việt Nam. 2022;517(Chuyên đề tháng 8):38-44.

3

Mục tiêu nghiên cứu

Triển khai giám sát cấy vi sinh vật bề mặt bàn tay nhằm:

- Cung cấp bằng chứng **khách quan**
- Phản hồi trực tiếp cá nhân**
- Thúc đẩy thay đổi hành vi tuân thủ **bền vững**

4

Phương pháp nghiên cứu

- Thiết kế: **Cắt ngang, thuận tiện**, thời gian NC từ 01/2024 – 05/2025, cấy vi sinh sau VSTNK từ 10/2024 – 05/2025
- Đối tượng: Thành viên ê-kíp phẫu thuật đồng ý tham gia
- Lấy mẫu: **Hai bàn tay, cảng tay ngay sau VSTNK, trước mang găng**
- Quy trình cấy vi sinh bề mặt theo hướng dẫn Bộ Y tế (*)
- Phân tích thống kê bằng Chi-square/Fisher, $p < 0,05$
- Đạo đức trong nghiên cứu

(*) Bộ Y tế. Hướng dẫn quy trình kỹ thuật chuyên ngành vi sinh y học. Quyết định số 26/QĐ-BYT ngày 03/01/2013. Hà Nội: Bộ Y tế; 2013.

5

Phương pháp nghiên cứu (2)

Quy trình VSTNK theo **hướng dẫn BHYT(*)** sử dụng xà phòng Chlorhexidine 4% với 3 bước chính:

- Chà đầu ngón tay **30 giây**
- Vệ sinh tay lần 1: Chà bàn tay trong **30 giây** + chà cảng tay **30 giây** mỗi bên
- Vệ sinh tay lần 2 tương tự lần 1

Đánh giá tuân thủ dựa trên **kỹ thuật và thời gian**

(*) Bộ Y tế. Hướng dẫn vệ sinh tay trong các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh. Quyết định số 3916/QĐ-BYT ngày 28/08/2017. Hà Nội: Bộ Y tế; 2017.

6

Kết quả nghiên cứu

Kết quả cấy và quan sát hành vi

- 8/188 mẫu (**4,3%**) dương tính sau VSTNK
- 100% mẫu dương tính đều không tuân thủ đúng quy trình**
- Các lỗi thường gặp:

TT	Các lỗi gặp phải	Số trường hợp không tuân thủ
1	Chà bàn tay không đúng kỹ thuật	3
2	Dùng bàn chải chà bàn tay/ cẳng tay	3
3	Kỹ thuật chà cẳng tay không đúng	3
4	Thời gian chà bàn tay/cẳng tay không đủ	2

7

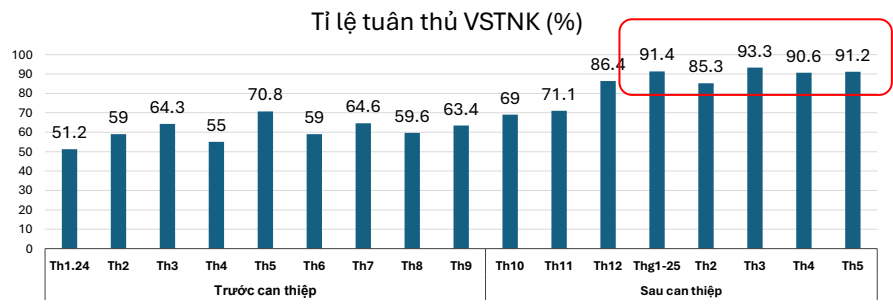
Kết quả nghiên cứu (2)

Hiệu quả can thiệp – **Giám sát tuân thủ VSTNK qua camera**

- Trước can thiệp (396 cơ hội): **51,2% - 70,8%** (trung bình 60,8%)
- Sau can thiệp (398 cơ hội): **69% - 93,3%** (trung bình **84,8%**)

4/8 tháng sau can thiệp đạt ≥90%

Tỉ lệ tuân thủ VSTNK (%)

Trước can thiệp												Sau can thiệp				
Th1.24	Th2	Th3	Th4	Th5	Th6	Th7	Th8	Th9	Th10	Th11	Th12	Thg1-25	Th2	Th3	Th4	Th5
51.2	59	64.3	55	70.8	59	64.6	59.6	63.4	69	71.1	86.4	91.4	85.3	93.3	90.6	91.2

8

Kết quả nghiên cứu (3)

Hiệu quả can thiệp – **Tỉ lệ nhiễm khuẩn vết mổ**

- Trước can thiệp: 6 ca NKVM/2.367 ca (0,25%)
- Sau can thiệp: **0 ca NKVM/2.332 ca (0%)**

Sự khác biệt **có ý nghĩa thống kê** ($p=0,031$)

9

Bàn luận

- Kiến thức đúng → tuân thủ cao hơn (ĐHYD TPHCM: +1,1 lần, $p<0,01$ (*))
- Cấy vi sinh: bằng chứng sinh học rõ ràng → tác động trực tiếp, cá nhân hóa, thúc đẩy thay đổi hành vi bền vững
- Hiệu quả thực tế: tuân thủ ↑ từ 60% → >90%, NKVM từ 6 ca → 0 ca ($p=0,031$)
- So sánh: BV Thống Nhất 52,2%; ĐHYD TPHCM 85,6% → mô hình tại đơn vị duy trì >90% (*)(**)
- Cấy vi sinh = công cụ giám sát khoa học + đòn bẩy thay đổi hành vi hữu hiệu

(*) Huỳnh MT; Phạm TL; Trần NGH; Nguyễn T MK; Lê TT; Huỳnh HH; Trịnh TT; Nguyễn VH Y; Trương TLH. *Đánh giá kiến thức, thực hành vệ sinh tay ngoại khoa của nhân viên y tế tại Bệnh viện Đại học Y Dược Thành phố Hồ Chí Minh năm 2022. Tạp chí Y học Việt Nam. 2023;526(Chuyên đề tháng 5):35-41*

(**) Võ Trung Đình, Đoàn Xuân Quảng, Bùi Thị Yến, Ngô Thị Mơ, & Hoàng Thị Hồng Linh. (2022). *Tuân thủ vệ sinh tay ngoại khoa của phẫu thuật viên tại Bệnh viện Thống Nhất năm 2022. Tạp chí Y học Cộng đồng, 65(Chuyên đề 10). <https://doi.org/10.52163/yhc.v65iCD10.1620>*

10

Kết luận

- Cấy vi sinh vật bề mặt bàn tay là công cụ giám sát hiệu quả, nâng cao nhận thức và tuân thủ VSTNK
- Tỷ lệ dương tính sau VSTNK là 4,3%, liên quan hoàn toàn đến việc không tuân thủ đúng quy trình
- Tỷ lệ tuân thủ tăng từ 60% lên gần 90%, NKVM giảm rõ rệt sau can thiệp
- Phương pháp phù hợp để lồng ghép trong đào tạo và kiểm soát nhiễm khuẩn thường quy

11

HỘI NGHỊ KHOA HỌC 2025
**KIỂM SOÁT NHIỄM KHUẨN
 TRONG GIAI ĐOẠN CHUYỂN ĐỔI SỐ**
 Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 20-21/9/2025

CHÂN THÀNH CẢM ƠN!

12